

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. j. Vtrum omnes animæ sint indiuisibiles.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

forma illa esse subsistens, sicque Verbum assump-
sit aliquid, quod postea dimisit. Denique licuisset
tunc dicere, *Cadaver nos redemit: Cadaver natum
est de Virgine.*

Respondeo verum omnino esse, quod forma
cadaveris successit animæ Christi, & unita fuit
sanctissimo eius corpori. Neque sequitur primò,
quod Christi corpus fuerit corruptum, sicut in-
telligi solet nomen corruptionis, quo significatur
communiter tabescere aliquod corpus, & conuerti
vel in vermes, vel in putredinem, quo modo san-
ctum Dei non vidit ullam corruptionem. Si cor-
ruptio significaret formam cadaveris, quæ succe-
sserat animæ, rursus per resurrectionem ab anima
ipsa expulsa esse, certè verum esset cadaver
Christi corruptum esse huiusmodi corruptione
perfectiua, dum amisit formam cadavericam, ut
viventem recuperaret. Neque verum est, quod illa
forma debuerit assumi à Verbo; si enim formæ
materiales habent propriam subsistentiam, sic &
ista forma propriam habuit subsistentiam; vel si
eam non habent, ista etiam caruit omni subsisten-
tiâ, eo modo quo Verbum non assumpsit acciden-
tia, quæ non subsistunt.

Modus ille loquendi, *Cadaver nos redemit, ca-
daver natum est de Virgine*; non debet vlla ratione
admitti, quia non licet applicare Verbo pro omni
tempore denominationes omnes quas aliquo tan-
tū tempore habuit; nisi fortè sensus illius pro-
positionis esset, Verbum quod fuit cadaver nos
redemit, vel etiam natum est de Virgine. Falsum
tamen semper est, *Cadaver nos redemit*: cum enim
cadaver dicat negationem animæ rationalis, &
formam cadaveris, quæ duæ non erant quando
redempti sumus, & quando natus est Christus,
non potest esse verum, quod cadaver nos redeme-
rit, vel quod natum sit de virgine. Quod argu-
mentum magis premit adversarios, quia formæ
partiales, quæ fuerunt in cadauere Christi, fuis-
sent in eius corpore viuo.

QVÆSTIO II.

De generalibus quibusdam animæ proprietatibus.

QVæ hæcenus dixi, pertinent ad explican-
dam generalem animæ quidditatem; nunc
sequuntur proprietates eius, quarum aliæ actiue
sunt & vitales, & soli conveniunt animæ; aliæ
neque actiue sunt, nec vitales, possentque simi-
liter convenire formis inanimatis. Prima sit diui-
sibilitas: secunda heterogeneitas: tertia inæ-
qualitas.

SECTIO I.

Verum omnes animæ sint indivisibiles.

AD plenam difficultatis resolutionem præ-
mittendum est, utrum omne spirituale sit ne-
cessariò indivisibile, & omne corporeum, diuisi-
bile; tum statuetur, utrum anima rationalis sit in-
divisibilis; postremò utrum animæ brutorum sint
divisibiles.

S. I.

Verum omne spirituale sit necessariò indivisibile.

ENS immateriale aliud est substantiale, ut An-
gelus, & anima; aliud accidentale, ut mo-
tus localis Angeli, extensio eius ad locum, &
cetera huiusmodi. De utrisque celeberrima diffi-
cultas est, utrum constare possint ex diversis par-
tibus integralibus, an verò sint necessariò indivi-
sibilia; quod video latè disputari à Suare *disp. 51.
Metaph. num. 36. & disput. 30. num. 49. sect. 4. de An-
gelis, cap. 14. Valsq. 1. part. disp. 195. cap. 6. Hurtado
disp. 2. de anima, sect. 4.*

Dico primò, dari plura entia spiritualia di-
visibilia in partes, præsertim accidentalia;
sed videri tamen probabilius, quod non est
possibilis substantia vlla spiritualis, quæ non
sit indivisibilis, quamvis id difficile demonstra-
ri possit.

Primam partem multi negant cum Valsque, re-
bitrati, quod hoc vno differunt ens materiale, ma-
& spirituale, quod vnum sit divisibile in par-
tes, alterum verò indivisibile. Sed hoc merito
ab aliis reprobatur: primò, quia motus localis
Angeli est divisibilis; nam ens successivum est
necessariò divisibile, alioqui non est successi-
uum; nam esse successivum, est habere par-
tes sibi succedentes: motus angelicus est ne-
cessariò successivus: ergo est partibilis. Imò
si latio angelica non esset divisibilis, esset
duntaxat congreries rationum sibi succedentium,
sicque vnus Angelus non posset velocius moveri
quàm alter.

Secundò extensio quoque Angeli ad locum
non potest esse indivisibilis, ut alias demon-
strabam, alioqui quoties Angelus maiorem oc-
cupat locum, deberet singulis instantibus mu-
tare totam extensionem, quod non est neces-
se; quia anima rationalis quoties coextendit-
ur maiori corpori, & occupat novum locum,
non mutat totam extensionem priorem, ut sta-
tim probabitur.

Tertiò enim vnio animæ rationalis cum cor-
pore, quæ fortè non differt ab eius extensione,
non est impartibilis, quia illa talis est, ut pars
eius vna possit amitti alterâ integrâ permanen-
te; nam quando abscinditur manus, certum
est aliquid amitti vnionis, quia non potest fieri
ut anima quæ informabat materiam, desinat il-
lam informare, quin alicubi fiat aliqua mutatio:
cū autem illa non fiat in anima, sit in eius
vnione. Sed neque amittitur tota vnio, & al-
tera succedit, quia sequeretur mori tunc totum
hominem; dissolveretur enim tota eius vnio.
Idem dico de nutritione, quia deberet tota vnio
singulis instantibus destrui; & homo dum nu-
tritur, millies moreretur: sed neque posset nu-
tritio fieri continuè, quia illæ vniones indivi-
sibiles fierent in instantibus.

Deinde si non esset divisibilis vnio animæ
rationalis cum corpore, sequeretur quod pe-
des essent in capite: quod probò. Vbi est vnio,
ibi sunt extrema vnibilia; cum enim illa sit
nexus essentialis extremorum, non potest esse
sine extremis: sed vnio animæ & pedum est in
capite, si vnio est indivisibilis: ergo pedes sunt
in capite.

Secunda

Quæst. II. Sect. I. Indivisibilitas animæ. 413

Substantia
spiritualis
indivisibi-
lis.

Prima pro-
batio.

Secunda pars de substantiis spiritualibus, quas negavi esse posse divisibiles, communissima est inter omnes, sed difficillimè tamen probatur; neque hæcenus aliquid allatum est quod eam efficaciter probaret.

Primo enim probari video, quia omnis substantia spiritualis est intellectiva, ut ostenditur *diff. 4.* sed nulla substantia intellectiva est divisibilis: ergo nulla substantia spiritualis est divisibilis. Probatior minor. Illa potentia est indivisibilis, quæ cognoscit obiectum indivisibile, sicut rectè concluditur; Illa potentia est spiritualis, quæ cognoscit obiectum spirituale; non enim afferri potest disparitas: sed omnis potentia intellectiva cognoscit indivisibile, cum cognoscat Deum, Angelos, & animam rationalem: ergo quælibet potentia intellectiva est indivisibilis.

Hoc argumentum habet instantiam, cui non facile respondetur: anima finita, incompleta, & potentialis cognoscit rem infinitam, completam, & actum purum ac simplicissimum: ergo potentia divisibilis cognoscere potest obiectum indivisibile. Quomodo autem spiritualitas animæ probeatur ex cognitione rei spiritualis, dicitur *diff. 4.*

Secunda
probatio.

Secundò probant alij, quia si substantia intellectiva constaret ex partibus, vel singulae partes essent intellectivæ per seipsas independentes ab aliis partibus, vel una intelligeret dependentes à reliquis omnibus. Si singulae partes intelligunt sufficienter sine vllis aliis partibus: ergo inutilis erit pluralitas partium; ad quid enim plures partes, ubi una totum potest, quod alia omnes faciunt? Si nulla pars intelligit nisi dependenter ab aliis omnibus partibus, sequitur partes non intellectivas componere totum aliquid intellectivum, & partes intellectivæ non representativas componere vnum totum representativum, quod æque repugnat ac totum extensum componi ex partibus inextensis.

Hoc etiam argumentum nihil probat; nam forma substantialis intellectiva posset habere plures partes intellectivas, quæ singulae possent intelligere independentes ab aliis, modò adessent dispositiones; neque tamen pluralitas illa partium esset frustra, quia possent alia partes esse utiles ad alias functiones corporeas; sicut quamvis anima in pede necessaria non sit ad intelligendum, necessaria tamen est ad ambulandum, & in manu necessaria est ad tangendum.

Tertia pro-
batio.

Tertiò igitur probabilius tantum id suaderetur, quia certum est, quod anima rationalis, & Angelus sunt indivisibiles; nullum autem argumentum probare potest indivisibilitatem Angeli & animæ, quod non probet esse impossibile substantiam spirituales, quæ sit indivisibilis. Sed hoc, ut vides, non est nisi probabile; unde dixi hanc impossibilitatem substantiæ indivisibilis vix probari; nam quod alij probant indivisibilitatem cuiuslibet substantiæ spiritualis, ex eo quod immortalis sit, certè nihil faciunt, quia materia prima est incorruptibilis, & tamen habet partes integrantes. Quomodo autem immortalitas animæ rationalis supposita fide probet eius indivisibilitatem, statim dicitur.

Prima ob-
iectio.

Obiicitur primò. Non potest assignari aliud vllum discrimen rei materialis & immaterialis, nisi quod illa partes habeat quibus ista caret. Probatur antecedens, quia creatio albedinis extra subiectum non dicit ordinem vllum ad quantitatem, in qua repugnat illam existere; & tamen est materialis: ergo discrimen rei materialis à re

R. P. de Rhodes *enf. Philosoph.*

A spirituali non est ordo ad quantitatem. Imò vniò animæ rationalis cum corpore dicit ordinem ad quantitatem, & tamen est immaterialis.

Respondeo discrimen rei spiritualis à re materiali non esse positum in eo, quod res materialis habeat partes, res autem spiritualis non habeat vllas partes; nam hoc negatur: sed discrimen in eo est, quod res materialis vel sit quantitas, vel ordinem dicat ad quantitatem mediata, vel immediata; res autem spiritualis, neque sit quantitas, neque ordinem vllum dicat ad quantitatem; creatio albedinis extra subiectum mediata dicit ordinem ad quantitatem, quia modus est rei, quæ exigentia est quantitatis; modus autem semper sequitur naturam modificati: vniò animæ cum corpore verè spiritualis est, quia exigit duntaxat quantitatem ad quam terminetur, non autem quantitatem, in qua sustentetur: tunc autem corporeum accidens dicitur, quando exigit quantitatem, in qua sustentetur.

Obiicitur secundò. Si potest accidens spirituale habere partes, non apparet vlla ratio cur ali-
quod accidens spirituale dicatur esse indivisibile: hoc autem absurdum est, quod nullum accidens spirituale potest esse divisibile.

Secunda
obiectio.

Respondeo tunc tantum accidens spirituale posse dici divisibile, quando dicit ordinem ad aliquid divisibile, ut motus localis, extensio, vniò. Si verò non dicat ordinem ad aliquid divisibile, semper est indivisibile, quia sic sequitur naturam sui subiecti.

Obiicitur tertiò. Modus, ut dictum nuper est, sequitur semper naturam sui modificati, unde implicat ut modus corporeus proprius sit subiecti
spiritualis: ergo simili modo si modificatum sit indivisibile, motus localis, extensio, & vniò sunt indivisibiles, alioqui possent esse materiales.

Tertia ob-
iectio.

Respondeo, modum non in omnibus sequi naturam sui modificati, sed in iis tantum, quæ non repugnant effectui eius formali. Repugnat autem indivisibilitas cum effectu formali motus localis, extensionis, & vniònis: non repugnat spiritualitati; idèò quoties modificatum est spirituale, modus est spiritualis, alioqui esset materialis, quia supponitur, & immaterialis, quia ordinem non haberet ad quantitatem, sed potius repugnantiam habet cum quantitate.

§. II.

*Utrum omne materiale sit necessariò
divisibile.*

Dupliciter aliquid esse potest indivisibile. Primò ita ut neque vllas habeat partes integrantes, neque vllum occupet spatium divisibile in quo sit extensum, cuiusmodi esset punctum, si illud existeret in continuo. Secundò ita ut partes quidem nullas habeat, sed locum tamen occupet divisibilem, in quo sit extensum. Non agitur hic de indivisibili inextensio, cuius implicantiam probavi *tract. 1.* sed quaeritur, utrum ens aliquod materiale possit esse sine vllis partibus, & tamen occupare locum divisibilem, & in eo extensum esse.

Dico secundò, nullum ens materiale esse posse indivisibile, & tamen extensum in spatio divisibili.

Ratio est, quia neque substantia vlla completa, neque

M m 3

neque forma substantialis, neque accidens materiale possunt habere indiuisibilitatem cum extensione: ergo nullum ens materiale potest esse indiuisibile.

Primo enim de substantia completa satis id patet, quia nulla substantia corporea expers esse potest quantitatis & materiae, cum per ordinem ad illas constituatur ratio corporis. Vbiunque autem quantitas est & materia, ibi est distinctio partium: ergo nulla substantia completa materialis esse potest sine partium multitudine.

Forma &
accidens.

Secundo de forma substantiali & accidentali difficilior est probatio. Ratio tamen sit, quia implicat ut aliqua forma corporea connaturaliter tota educatur ex singulis partibus materiae; sed ita educi debet, ut una pars educatur ex una parte materiae, altera vero ex altera: sed hoc est esse indiuisibile: ergo quaelibet forma materialis est necessarii diuisibilis. Probatur maior. Implicat ut connaturaliter unus effectus pendeat à pluribus causis totalibus: sed si forma educeretur tota ex singulis partibus materiae, illa exigeret naturaliter pendere à pluribus causis totalibus: ergo nulla forma materialis naturaliter potest educi tota ex singulis partibus materiae. Maior probata est aliàs, ubi ostensum est posse quidem aliquid diuinitus pendere à pluribus causis totalibus, vel ab una totali, & aliis partialibus; sed esse prorsus impossibile ut pendeat naturaliter. Probatur minor. Tunc aliquis effectus pendet à pluribus causis adaequatis materialibus, quando unus & idem effectus sustentatur à pluribus subiectis, quæ adaequate illum sustentant: sed si forma materialis, anima v. g. careret partibus, sustentaretur adaequate à singulis partibus materiae, v. g. cum nutritur viuens & aggeneratur alimentum, corpus viuientis ante nutritionem adaequate sustentabat formam, & post nutritionem eadem forma sustentatur à partibus de nouo aggeneratis: ergo ibi sunt plures causae materiales, quarum una est adaequata, & aliae partiales: tam autem implicat, causam aliquam pendere ab una causa adaequata & aliis inadaequatis, quam pendere à pluribus causis adaequatis. Confirmatur, quia anima bouis quæ pendet à pede ut subiecto, non penderet tamen subiectiue à pede; quia non penderet subiectiue ab eo sine quo esse potest & operari; sed esse posset & operari sine pede; nam pede abscisso, adhuc esse posset & operari: ergo illa forma non penderet à pede, à quo tamen supponitur pendere.

Confirma-
tio.

Prima ob-
iectio.

Obiicitur primo, nullo modo sequi, quod forma materialis extensa & indiuisibilis penderet à pluribus subiectis totalibus; quod probo. Forma illa materialis eodem modo esset in pluribus subiectis, quo anima rationalis est in pluribus locis; esset enim tota in toto subiecto, & tota in singulis partibus subiecti, sicut anima rationalis est tota in toto loco, & tota in singulis partibus loci: sed anima rationalis est in pluribus locis tantum inadaequatis: ergo forma illa esset in pluribus subiectis solum inadaequatis.

Respondeo magnum discrimen esse inter locum totalem, & causam totalem; locus enim totalis appellatur non ille qui sufficiens est ad continendum se solo totum locatum; sed est locus maximus, quem naturaliter potest res aliqua occupare. Causa vero totalis illa dicitur, quæ per se solum totum dat influxum necessarium ut producat effectus. Si ergo forma materialis esset tota in singulis partibus subiecti, & per nutritionem v. g. nouam informaret materiam, esset haud

A dubie causa totalis materia illa, in qua prius erat illa forma, quia totum dabat influxum necessarium ut talis forma sustentaretur; & materia quam de nouo per nutritionem informaret, esset causa partialis: ergo illa forma penderet ab una causa totali, & aliis partialibus, quod est naturaliter impossibile. Locus autem animæ, qui est in pede v. g. non est locus adaequatus, quia non est maximus, quem res occupare potest. Vnde ad argumentum patet, maiorem non esse veram.

Obiicitur secundo, animas animalium brutorum esse indiuisibiles, de quo dicendum erit postea fusius.

B

S. III

Verum anima rationalis sit indiuisibilis.

Dico terribi, certum omnino esse, quod anima rationalis nullas habet partes ex quibus constet; sed est prorsus indiuisibilis. Ita tenent Catholici omnes Doctores, traditque Durandus in 1. dist. 8. quest. 3. num. 21. eadem fide tenendam indiuisibilitatem animæ, quæ traditur eius immortalitas.

Primo enim sic docent SS. Patres, Augustinus lib. 10. de Trinit. cap. 7. & contra epistolam Fundamenti, cap. 16. & 19. Nyssenus lib. de anima, cap. 1.

C

Tertullianus lib. item de anima, cap. 43. Sed ex eo tamen, quod dixi, vix demonstrari ratione naturali, quod forma spiritalis esse non possit diuisibilis, si omnino secludatur fides, esset difficile ostendere indiuisibilitatem animæ rationalis.

Secundo ergo supposita immortalitate animæ, quam ratio naturalis demonstrat, & posito etiam eo, quod fides docet; præciso brachio v. g. nulli existere partem animæ illius extra corpus, facile demonstratur, animam illam esse omnino indiuisibilem, ratione quam habet Tertullianus loco citato. Perit, inquit, anima, si minoratur. Vnde argumentor. Si anima esset diuisibilis in partes, illa esset vere mortalis; nam illa pars animæ, quæ abscissa manu, abscissa est, vel moritur, vel alibi est: certum est, tum ex fide, tum ex ratione, illam non mori: constat etiam saltem ex fide, quod illa extra corpus non manet; esset enim vel in cælo, vel in inferno: ergo si anima est immortalis, est etiam indiuisibilis.

D

Obiicitur primo, animam rationalem esse posse diuisibilem, & tamen esse posse totam in toto corpore, & totam in singulis eius partibus; hoc enim non repugnat, cum Christi corpus existeret eo modo in Sacramento.

Respondeo, rem diuisibilem posse quidem diuinitus esse totam in toto, & totam in qualibet parte; quo modo est Christi corpus sub speciebus planè miraculosè; sed naturaliter hoc esse impossibile, quia impossibilis prorsus esset illa multitudo partium, si una esset necessariò intra aliam.

E

Obiicitur secundo. Etiam si materia prima sit diuisibilis, est tamen incorruptibilis: ergo anima esse posset diuisibilis, & tamen immortalis, sicut quando secatur serpens, anima tamen eius non statim moritur.

Respondeo, indiuisibilitatem animæ non probari ex sola immortalitate, sed ex immortalitate, & supposito quod fides docet, quæ præcisa manu nulla præcisa est pars animæ, quæ sit in cælo, vel in inferno, vel alibi vspiam extra corpus; sequitur enim ex eo, quod anima sit indiuisibilis.

Obiicitur

Tertia ob-
iectio.

Obiicitur tercio. Anima quæ est in digito, diuersa rationis est ab anima, quæ est in oculo; nam exigit diuersas dispositiones: ergo est diuisibilis. Deinde anima in pede non intelligit, & intelligit in capite: ergo diuersa est.

Respondeo animam, quæ in oculo est, non esse diuersa rationis ab anima quæ est in pede, sed esse vnã & indivisibilem, quæ tamen exigit in vna parte materiæ, quam informat, dispositiones oculi; in altera dispositiones pedis sine vlla heterogeneitate, vt dicitur sectione sequenti. Certum etiam est, intellectum esse in pede; sed ille in solo capite intelligit, quia extra caput non sunt dispositiones requiritæ ad intelligendum.

§. IV.

Vtrum anima omnes materiales sint diuisibiles.

Conclusio.

Dico quartò, animas omnes, tum vegetatiuas, tum sensitiuas brutorum etiam perfectorum esse simpliciter diuisibiles, quauis aliquæ dici possint indivisibiles secundum quid. Ita omnino sequitur ex dictis conclusione secunda, quod nullum corporeum esse potest indivisibile.

Animæ ve-
getatiuæ.

Primò autem de animabus vegetatiuis, tamen negatum est à Nemesio lib. de homine, c. 2. & Marfilio Ficino lib. 1. 6. & 8. de Theologia Platonis; res tamen comperta est: diuiditur enim vitis, & pars diuisa viuit: quod idem certum est de animalibus imperfectis, quæ annulosa vocant; pars enim vermæ, & serpentis & lacertæ diuisa viuit: vnde patet, quod in singulis partibus materiæ resident singule partes animæ, de quo fusè disserit Augustinus lib. de quantitate animæ, c. 31. Aristoteles lib. 1. de anima, textu 67. & 93. Neque dici potest, solos spiritus causam esse illius motus, quia in perfectis animalibus multò magis id accideret. Imò diuturnior est ille motus, quàm vt causari possit à solis spiritibus; neque tantum mouetur cauda lacertæ, sed sentit etiam se tangi.

Animæ ani-
malium per-
fectorum.

Secundò maior difficultas est de animalibus perfectis, quæ nimirum habent perfectam omnium sensuum organizationem, & distinctionem membrorum principalium, quales sunt equus & leo, vtrum animæ illæ sint diuisibiles; sic enim censent multi cum S. Thoma: sed verius tamen negant Scotus, Durandus, Capreolus, Suarez disp. 15. sect. 10. Probaturque ex dictis nuper, quod implicet ens materiale, quod sit indivisibile; & tamen extensum: animæ brutorum sunt materiales: ergo sunt simpliciter diuisibiles; sed indivisibiles tamen secundum quid, quia diuidi non possunt quæ separatæ permaneant.

Prima ob-
iectio.

Obiicitur primò. Sicut pars vna hominis resecta interit, ita pars equi: ergo non minùs est indivisibilis anima equi, quàm anima hominis; si enim est diuisibilis sicut anima serpentis, debeat viuere pars equi diuisa, sicut viuit resecta pars lacertæ.

Respondeo negando paritatem animæ spirituales, & materiales. Partes ergo animalium perfectorum non viuunt diuisæ, quia ita perfectæ sunt huiusmodi animalia, vt eorum dispositiones exigant perfectas, quæ non possunt omnes reperiri in vna parte separata.

Secunda ob-
iectio.

Obiicitur secundò. Si equus in capite feriat, mouet caudam: ergo eadem anima est in cauda & in capite. Similiter si equus in vna operatione ve-

hementius occupetur, non potest in altera occupari: ergo idem est principium vtriusque operationis.

Respondeo eodem argumento probari, quod animalia imperfecta indivisibiles habent animas. Ideò ergo equus mouet caudam percussus in capite, quia vnã habet animam, non quidem indivisibilem, sed habentem partes vnitas, & per mutuatam sympathiam ita coniunctas, vt respondeant vni sensui interno, qui est in cerebro; & vni appetitui, qui est in corde; ideò ergo percussa vna parte, alia mouetur, quia eadem id præcipit phantasia; & idem refugit appetitus; & ob eandem si occupetur animal in vna operatione, deficit in alia; propter finitatem potentie operantis.

SECTIO II.

Vtrum partes animæ diuisibiles sint homogeneæ, an verò heterogeneæ.

Dupliciter intelligi potest quod animæ brutorum compositæ sint ex variis partibus. Primò ita vt omnes illæ partes integrales sint eiusdem rationis; pars nimirum illa quæ est in capite, non differat vllò modo à parte illa quæ est in pede, sed eodem modo possit informare pedem; quo informat ipsum caput. Secundò ita vt partes illæ sint diuersæ rationis, pars videlicet illa quæ est in capite, differat ab ea parte, quæ est in pede, & exigit dispositiones capitis; pars verò quæ est in pede, dispositiones pedis.

Dico quintò, partes integrales animæ diuisibiles esse planè homogeneas inter se. Ita docent Scotus, Durandus, Gregorius: negant verò Suarez, Hurtadus, Pererius.

Conclusio.

Ratio est primò, quia anima rationalis eadem potest informare diuersas partes eiusdem corporis ex eo, quod eminenter sint heterogeneæ: ergo anima equi potest informare partes heterogeneas corporis equini ex eo, quod eminenter tantum sit heterogenea. Deinde omnis anima est actus corporis organici: sed qualibet pars animæ materialis est anima: ergo qualibet pars animæ materialis potest informare corpus organicum, seu heterogeneum. Denique si heterogeneæ sunt partes animæ, non possunt inter se continuari; nam quæ differunt specie, non continuantur, quia esse non possunt vnũ.

Ratio.

Obiicitur primò. Illæ formæ sunt diuersæ rationis, quæ sunt principia determinata diuersarum operationum, & quæ requirunt diuersas dispositiones accidentales: sed pars formæ, quæ est in capite, diuersas exigit dispositiones à forma quæ est in pede: ergo forma, quæ est in pede, diuersæ rationis est à forma, quæ est in capite. Probo maiorem. Indiuidua substantialiter similia non possunt exigere diuersas dispositiones, nec esse principia diuersarum operationum, sed habent eandem dispositiones, & easdem operationes. Minorem autem sic probo. Caput in quantum caput, exigit organa, & habet operationes, quæ non sunt in pede: illa exigentia dispositionum & operationum non oritur à materia: ergo oritur à forma.

Prima ob-
iectio.

Respondeo negando illam minorem. Pars formæ, quæ est in capite, diuersas exigit dispositiones à forma quæ est in pede, quia pars illa formæ quæ est in capite, exigit dispositiones quæ sunt in capite, & dispositiones quæ sunt in pede, manu, &c. non quòd eas exigit in eadem parte, sed in diuersis: idest illa pars animæ exigit vt in

Mm 4 vna